

FAQ

De praktijkopleider en de interdisciplinaire klinische stage (IKS)

Tijdens de twee informatiebijeenkomsten voor praktijkopleiders over de stage IKS zijn een aantal veel gestelde vragen gebundeld en van antwoord voorzien.

Invulling van de interdisciplinaire klinische stage (IKS)

Wat is het doel van de IKS?

Het doel van stages binnen de M+G opleidingen is om meer differentiatie en kruisbestuiving van kennis te bewerkstelligen. De stage IKS richt zich op de samenwerking met het medische domein.

Waarom is de aanpalende stage van opzet veranderd?

De opbouw van het opleidingsschema dat in 2019 was ingegaan bleek niet ideaal voor de JGZ te zijn.

- Doordat er drie externe stages waren werd dit regelmatig als te kort ervaren om in de overgebleven 15 maanden de opleidingsleerdoelen JGZ te behalen.
- Daarnaast was er te weinig tijd om buiten de spreekkamer samenwerking te zoeken met de klinische ketenpartners.
- De aios was regelmatig nog niet voldoende ingewerkt in de JGZ om buiten de JGZ aan leerdoelen te werken. De ondersteuning van de aios was buiten de JGZ beperkt.
- Voor de aanpalende stage bleek het in de praktijk moeilijk om voldoende stageplekken te vinden. Voor de IKS zijn de leerdoelen gelijk gebleven aan die van de aanpalende stage, maar er is een betere aansluiting bij de praktijk van de jeugdgezondheidszorg. De duur van de stage is onveranderd.

Hoe gaat het nieuwe opleidingsschema eruitzien?

Stage	Waar	Duur	Valuteerbare arbeid
JGZ 1 (-9 maanden-18 jaar)	JGZ-organisatie	9 maanden	Ja
M+G stage	Ander M+G veld	3 maanden	Nee
JGZ 2 (-9 maanden-18 jaar)	JGZ-organisatie	6 maanden	Ja
IKS	Vanuit JGZ-organisatie	3 maanden	Nee
Keuzestage	Afhankelijk van IOP	3 maanden	Nee

Wat zijn de veranderingen ten opzichte van de oude stage?

In de oude stage (aanpalend) liep de aios 3 maanden (op fulltime basis) een externe stage bij kindergeneeskunde, kinderpsychiatrie of kinderrevalidatie. Bij de IKS is het de bedoeling dat een aios vanuit de praktijkwerkplek een interdisciplinaire samenwerking zoekt met een partner in de klinische setting. In deze tijd kan de aios werken vanuit een plek in de JGZ die betrekking heeft op het onderwerp van de stage. Heeft de aios bv een onderwerp dat verband houdt met 0-4 dan kan de aios ook worden ingezet voor spreekuren in de 0-4 of andere werkzaamheden die met deze leeftijdsgroep te maken hebben (overleg etc.).

Aan welke eisen moet de stage voldoen?

De aios moet de stage vanuit een JGZ-organisatie doen. De stage komt na de tweede praktijkstage binnen de JGZ zodat de aios voldoende ervaring binnen de JGZ heeft. De aios zoekt samenwerking met een partner in het medisch domein (bijvoorbeeld: kindergeneeskunde, kinderpsychiatrie of kinderrevalidatie). Er wordt een samenwerkingsopdracht uitgevoerd die betrekking heeft op een gezondheidsthema dat relevant is voor de JGZ.

Wat zijn de leerdoelen van de IKS?

De aios heeft de mogelijkheid om de (interdisciplinaire) samenwerking te analyseren en daarover te adviseren vanuit het perspectief van de rol van de jeugdarts. Aanwijzingen voor de invulling van dit generieke doel:

- De aios verwerft inzicht in de mogelijkheden en werkwijzen van de verschillende disciplines en woont de gebruikelijke multidisciplinaire overleggen bij om zodoende effectief te kunnen samenwerken.
- De aios verwerft inzicht in de taakafbakening en samenwerking tussen de jeugdarts en de betreffende externe samenwerkingspartner, om de (interdisciplinaire) samenwerking te analyseren en daarover te adviseren vanuit het perspectief van de rol van de jeugdarts.
- De aios draagt bij aan ontwikkelen van blijvende contacten tussen de jeugdgezondheidszorg en de externe samenwerkingspartner, ten behoeve van de zorg rondom jeugdigen.
- De aios draagt bij aan het versterken van de samenwerking tussen de jeugdgezondheidszorg en de externe samenwerkingspartner, door het overdragen van kennis over de jeugdgezondheidszorg. Te denken valt aan het houden van een referaat of presentatie tijdens de daarvoor aangewezen momenten binnen de JGZ instelling en de instelling van de externe samenwerkingspartner.

De aios doet ervaring op met medisch handelen als input voor verbetering van kwaliteit van de individuele contacten en het verder ontwikkelen van het niet-pluis-gevoel.

Aanwijzingen voor de invulling van dit generieke doel:

- De aios kent de diagnostische en/of behandelmogelijkheden van de externe samenwerkingspartner waar stage zich op richt.
- De aios doet, zowel bij de JGZ standplaats als stage-instelling als bij de externe samenwerkingspartner, ervaring op met medisch handelen, als input voor verbetering van de kwaliteit van de individuele gezondheidszorg relevant voor de eigen beroepsgroep en voor het verder ontwikkelen van het niet-pluis gevoel ten aanzien van ziektebeelden binnen het gekozen gezondheidsthema.
- De aios werkt met/leert van voldoende en gevarieerde casuïstiek om voor het IOP relevante ervaring op te doen. Aanwijzingen voor de invulling van dit generieke doel:
- Bij voorkeur maakt de aios kennis met en loopt mee bij diverse afdelingen en subspecialismen binnen het aanpalende werkveld gericht op het uitvoeren van de opdracht en het verkrijgen van kennis en vaardigheden rondom het gekozen gezondheidsthema.
- De aios werkt met opdrachten om voor het individuele stageplan/individueel opleidingsplan relevante ervaring op te doen. Meer informatie hierover wordt verstrekt door het betreffende opleidingsinstituut.

Op welke plekken mag de aios de IKS doen?

De stage gaat uit van een JGZ-standplaats. De aios gaat een samenwerking aan met een gezondheidsinstelling in het medisch domein. Dan kun je denken aan:

- kindergeneeskunde,
- kinderpsychiatrie,
- kinderrevalidatie,
- kinderneurologie,
- kinderdermatologie,
- ontwikkelingspoli (vanuit genetica),
- kinderorthopedie,
- arts verstandelijk gehandicapten.

Deze instelling moet een relevante samenwerkingspartner voor de JGZ in de zorg voor jeugdigen zijn (-9 maanden tot 18 jaar)

Op welke plekken mag de aios de IKS niet doen? De IKS mag niet gekoppeld zijn aan samenwerking met een domein buiten het medisch domein. Dit is een eis van de RGS, het is een klinische stage.

- Niet bij Veilig Thuis, dit hoort onder de M+G stage.
- Geen stages in het sociaal domein (die worden gedaan tijdens de M+G stage en keuzestage).
- Geen samenwerkingspartners in het paramedisch domein. Het is dus niet de bedoeling dat je met een fysiotherapie- of logopediepraktijk de samenwerking aangaat. Wel als deze onderdeel uitmaken van een samenwerkingsverband in een ziekenhuis.
- Audiologisch centrum (kan alleen als er een medisch specialist aan verbonden is)
- Huisartsgeneeskunde (dit is eerstelijns-geneeskunde)

Waarom mag je IKS niet bij een huisarts doen?

- Vanuit regelgeving en CGS: een klinische stage moet in de 2^e lijn plaatsvinden.
- Samenwerking met huisarts zou eventueel wel (als JGZ doelen gehaald zijn) als keuzestage kunnen worden ingezet.
- Samenwerken met huisarts kan ook gedaan worden in combinatie met een praktijkopdracht tijdens JGZ 1 of JGZ 2

Welke onderwerpen mag een aios kiezen voor de IKS?

De aios mag zelf het onderwerp kiezen en ook de leeftijdsgroep. Het onderwerp heeft betrekking op een gezondheidsthema dat relevant is voor de JGZ. De samenwerking wordt aangegaan vanuit het perspectief van de rol van de jeugdarts. Het is nuttig als de praktijkopleider aangeeft welke onderwerpen voor een praktijkinstelling de komende tijd op de agenda staan. De aios is niet verplicht om een onderwerp te kiezen dat op de beleidsagenda van de praktijkinstelling staat.

Mag een aios 100% aan de stage besteden, dus geen consulten meer doen?

Als je een samenwerking aangaat is het belangrijk dat je dit vanuit een werkplek doet, dat betekent dus ook dat de aios consulten doet. Van daaruit gaat de aios samenwerking zoeken. Als de aios bijvoorbeeld een 0-4 onderwerp gekozen heeft, is het logisch dat de aios spreekuur doet op het consultatiebureau. Maar het is dus wel mogelijk dat de aios veel uren aan de samenwerkingsopdracht werkt.

Moet een aios productie leveren tijdens de IKS?

Omdat het een stage is, betaalt de praktijkinstelling geen valuteerbare uren. De praktijkopleider wordt ook niet betaald. De aios kan wel consulten/andere activiteiten

doen die relevant zijn voor de stage. De aios gaat iets opleveren dat voor de instelling waardevol is. Dit werkt net zoals tijdens de keuzestage.
<p>Hoeveel uren spreekuur doet een aios tijdens de IKS?</p> <p>Dit hangt af van het IOP en de voortgang van de aios. Belangrijk is dat de aios op een voor de stage relevante plek zit om consulten te doen. Maar ook dat de aios kan aansluiten bij voor de stage relevant overleg.</p>
<p>Wordt de IKS niet een papieren tijger? Of wel kan de aios de stage volledig vanuit eigen huis doen?</p> <p>Een aios kan de IKS niet vanuit huis van achter de computer doen. Voor samenwerking is het belangrijk om op de werkvloer te zijn, consulten te doen, maar ook dat de aios tijd heeft om bij de samenwerkingspartner mee te kijken. Een van de leerdoelen van de stage is dat de aios ervaring opdoet met medisch handelen voor verbetering van kwaliteit van individuele contacten en verder ontwikkelen van het niet plus gevoel. Hiervoor kunnen stages gepland worden bij de samenwerkingspartner.</p>
<p>Mag je aios 100% buiten de GGD zitten?</p> <p>Om de samenwerking te kunnen aangaan is het logisch om dit vanuit de GGD te doen. Dat betekent consulten doen op het gebied waar je de samenwerking op aangaat. Naast consulten is het ook belangrijk dat de aios kan aansluiten bij interdisciplinaire overleggen of aansluit bij de beleidsafdeling.</p>
<p>Soms is de organisatie waar de aios JGZ-1 heeft gelopen niet gelijk aan JGZ-2. Wordt de IKS dan vanuit de organisatie gedaan waar de aios JGZ-2 heeft gewerkt?</p> <p>De aios mag zelf kiezen in welke leeftijdsgroep de IKS wordt ingericht. Dit betekent dat dit niet de organisatie hoeft te zijn waar JGZ-2 is gelopen. Het IOP is leidend bij de keuze die gemaakt wordt. De aios moet de plek zelf regelen als de IKS bij de JGZ 1 organisatie/JGZ 1-werkplek is.</p>
<p>Is de startdatum van de opleiding leidend, voor de 'oude' of 'nieuwe' stage, ook als de aios i.v.m. ziekte (met onderbreking) nu gestart is?</p> <p>Ja. De aios die is gestart voor maart 2024 zal een aanpalende stage doen en de aios die gestart is vanaf maart 2024 gaat een stage IKS doen.</p>
<p>Mag de samenwerking ook met meerdere samenwerkingspartners worden gedaan?</p> <p>Het is belangrijk om dit goed met de aios te bekijken. Bij de onervaren aios is het belangrijk om de samenwerking met 1 persoon aan te gaan. Hoe meer ervaring de aios heeft hoe groter de kans dat dit meerdere samenwerkingspartners kunnen zijn. Let goed op of de opdracht niet te groot wordt. We hebben de neiging te denken dat we in een bepaalde tijd meer taken kunnen oppakken dan in werkelijkheid kan.</p>
<p>Wat is het belang van de klinici om hieraan mee te werken? Hangt het van hun goodwill af? Zij zijn immers geen stagebegeleider meer.</p> <p>Tot nu toe was de aios met de aanpalende stage ook extra en leverde meerwaarde voor de ontvangende partij (zoals inzicht in de expertise van de jeugdarts, werking van de JGZ en verbetering samenwerking).</p>
<p>Hoe wordt de IKS bekostigd?</p> <p>De IKS is een stage, dat betekent dat de praktijkopleidersinstelling geen valuteerbare uren verschuldigd is, maar dat er ook geen uren voor de praktijkopleider worden betaald. Doordat de aios wel wat consulten kan doen en andere taken die anders door een jeugdarts gedaan zouden worden kan oppakken is dit toch voordelig voor de instelling.</p>
<p>Tijdens de keuzestage doen aios soms ook valuteerbare arbeid als ze al ingewerkt zijn op het onderdeel?</p>

De aios die is ingewerkt op bijvoorbeeld het speciaal onderwijs of het AZC kan hier tijdens de keuzestage ook weer op ingezet worden en vliegreuen maken. De opleidingsinstelling betaalt hierover geen salaris aan de SBOH terug en dit is dus financieel gunstig voor de opleidingsinstelling

Weten de klinische samenwerkingspartners van onze verandering van aanpalende naar IKS-stage? Ja:

- De AJN heeft de Wetenschappelijke Verenigingen al geïnformeerd, gaat het nogmaals doen in feb 2025 omdat de IKS binnenkort gaat beginnen.
- De opleidingsinstituten zullen instellingen waar regelmatig aanpalende stages werden gelopen informatie sturen over de IKS. Daarnaast worden ze geïnformeerd dat er een mogelijkheid is om de keuzestage als voorheen aanpalende stage in te zetten.

Met de komst van de IKS is de mogelijkheid van een aanpalende stage vervallen. Mag de keuzestage ingevuld worden zoals voorheen de Aanpalende Stage?

Ja, mits de aios de leerdoelen behaald heeft en competent is in en IOP -9 maanden tot 18 jaar.

Gaan klinische handelingen die je op kan doen bij kinderrevalidatie/psychiatrie niet verloren? Nee:

- Als het in het IOP past kan een aios daar meekijken/meelopen
- Dit wordt gedaan vanuit de JGZ standplaats
- Het staat de aios vrij om in de praktijk mee te lopen en ervaring op te doen.

Kunnen aios ook bij andere JGZ organisaties meekijken hoe ze daar bijvoorbeeld een neonatologiepoli samenwerking vorm geven?

- Ja, dat is juist ook mooi als het in het IOP past
- Of inventariseren bij meerdere andere instellingen

Wil TNO/NSPOH sparringpartner zijn bij de eerste aios die aan het IKS traject starten?

Uiteraard willen beide opleidingsinstituten sparringpartner zijn

De rol van de praktijkopleider

Wie moet bij de RGS als begeleider bij de IKS worden ingevuld?

Dit kan de praktijkopleider, eventueel met een verlengde armconstructie, van een opleidingsinstelling zijn. Als dit niet kan, moet in Mijn RGS de naam van de instituutopleider worden ingevuld als stagebegeleider.

Worden de uren van de praktijkopleider betaald?

Nee, de uren van de praktijkopleider worden niet vergoed door de SBOH (net zoals dit al is met de keuzestage).

Wat wordt er van de praktijkopleider verwacht?

In JGZ 1 en 2 kan de praktijkopleider meedenken met het onderwerp voor en invulling van de IKS.

Hoeveel uren moet een praktijkopleider aan de stage besteden?

Hier gelden de algemene regels voor een M+G en keuzestage. Als een aios nog consulten doet, biedt de praktijkopleider waar nodig begeleiding. Verder zijn er drie reguliere stagegesprekken (start, evaluatie en eind).

Hoe bepaal je dat een aios toch nog JGZ uren moet maken?

Dit wordt bepaald tijdens elk tripartiet gesprek waarbij voortgang en IOP van de aios onderdeel zijn van deze afweging.

Moet een aios productie draaien tijdens de IKS?

Het is de bedoeling dat de aios wordt ingezet op activiteiten die nodig zijn voor de opleiding. De opleider is verantwoordelijk dat een aios tijdens de IKS stage niet alleen maar productie in de vorm van consulten draait. De aios kan ook een protocol of notitie schrijven. De aios verricht dan werk dat anders een jeugdarts moet doen.

Eerder was het zo dat een aios (bij volledig dienstverband) 3 maanden buiten de JGZ werkzaam was en je als praktijkopleider geen taak had. Nu blijft een aios 3 maanden langer bij de JGZ, waardoor je als praktijkopleider ook 3 maanden meer begeleiding biedt. Is deze wijziging doorberekend in de subsidiëring?

De stage kan vergeleken worden met de keuzestage, de aios werkt namelijk vanuit de praktijkinstelling. De aios kan consulten doen en daarvoor in ruil kan de praktijkopleider of iemand binnen de organisatie een stukje begeleiding doen.

Is het de bedoeling dat de praktijkopleider sturend is in de keuze voor het onderwerp van de IKS? Kun je de aios in een bepaalde leeftijdsgroep of onderwerp sturen als dit leerdoel nog niet behaald is ?

Het is niet de bedoeling dat de praktijkopleider of de praktijkinstelling sturend zijn in de keuze van het onderwerp. Als leerdoelen na JGZ 2 nog niet behaald zijn kan hieraan gewerkt worden tijdens de keuzestage. Uiteraard kunnen wel opties aangedragen worden vanuit de praktijkopleidingsinstelling, zodat de aios de mogelijkheid heeft om aan te sluiten bij de beleidsagenda die er op dat moment ligt.

Hoe kun je als praktijkopleider aan management uitleggen dat de IKS gunstig is voor de organisatie?

De aios kost niets en kan toch wat werkzaamheden doen, dat is gunstig. De aios kan de organisatie voor de buitenwereld op de kaart zetten. Ze kunnen verbeteringen voor JGZ-organisaties bewerkstelligen. In feite werkt het hetzelfde als de keuzestage, daar is ook geen sprake van valuteerbare arbeid en wordt de praktijkopleider ook niet betaald.

Zijn instellingen zich wel bewust dat aios tijdens de IKS toegang moeten houden tot de JGZ dossiers/accounts?

Dit moet uitgelegd worden door praktijkopleiders en/of opleidingscoördinatoren aan hun organisatie. Nu de werkzaamheden bij een opleidingsinstelling worden uitgebreid, is er minder reden accounts te beëindigen.

Begeleiding tijdens de stage

Wat is de rol van de praktijkopleider bij het bepalen van de individuele leerdoelen?

Ten eerste zijn de algemene leerdoelen voor de IKS niet veranderd ten opzichte van de eerdere stage. De praktijkopleider dacht in de eerdere stage mee met de individuele leerdoelen van de aios en kan dit nu waarschijnlijk nog beter doen omdat de aios tijdens de stage bij de opleidingsinstelling blijft. Zorg ervoor dat er tijdens de gesprekken in JGZ 1 en 2 alvast wordt nagedacht over het onderwerp van de IKS en of er al voorbereidingen nodig zijn.

Wie mag de stage begeleiden?

Dit mag de praktijkopleider zijn, maar mag ook een begeleider zijn die meer kennis heeft van het onderwerp dat de aios heeft gekozen. Voor de RGS moet wel een officiële opleider

worden aangewezen. Zie ook Vraag “Wie moet bij de RGS als begeleider bij de IKS worden ingevuld? (onder rol praktijkopleider).

Welke vragen kun je stellen om een groot onderwerp voor de stage kleiner te maken?

Zorg eerst dat het onderwerp duidelijk is. Wat hoort er wel bij en wat niet? Vraag hierbij heel goed door en maak eventueel gebruik van de waarom-waarom-waarom vraag.

Wanneer begin je met het bespreken van de IKS?

Begin hier al snel mee, liefst al in JGZ 1. Van welk onderwerp wordt de aios warm? Bijvoorbeeld, als dit een onderwerp in 0-12 is en de aios werkt in JGZ 1 in dit gebied, dan kan eventueel al een onderwerp gekozen worden. De aios kan informatie bij elkaar te zoeken over het onderwerp. Dit biedt ook de mogelijkheid om al bij bepaalde overleggen aan te sluiten of alvast lijntjes te leggen met ketenpartners. Soms weet een aios later pas wat ze willen gaan doen en volstaat het bespreken dat er een IKS aankomt in de toekomst en dat ze hun ogen en oren open kunnen houden.

Welke afspraken maak je met een aios voor de IKS?

Denk na over de eventuele lacunes in de kennis van de aios die je niet kunt ondervangen in de keuzestage. Bedenk van tevoren hoeveel uur de aios voor de JGZ wordt ingezet en bij welke leeftijdsgroep. Communiceer ook met de planner/manager wat ze van de aios kunnen vragen. Neem in het stageplan op welke invulling de aios aan de stage geeft.

Hoe help je een aios verder nadat het onderwerp gekozen is?

Ten eerste denk je als PO mee met het verfijnen van het onderwerp. Vaak is dit erg groot en kun je helpen om een focus op een kleiner onderdeel te leggen. Je kunt helpen met het leggen van contacten binnen en buiten de opleidingsinstelling (als je die hebt). Verder kun je meedenken en mee beoordelen met de opdrachten die gemaakt worden.

Welke opdrachten kan een aios tijdens de IKS doen?

De NSPOH heeft een opdracht die bij de IKS hoort: PO stage interdisciplinaire klinische samenwerking. TNO-aios heeft de keuze uit verschillende praktijkopdrachten.

Mag je de IKS ook ergens anders tijdens de opleiding doen?

Het is belangrijk dat de aios JGZ 1 en 2 heeft gedaan, dus gewerkt heeft in alle werkvelden. De plek waar de stage nu zit is dus een heel logische plek.

Mag je de IKS verweven met een andere stage?

Nee, de IKS mag in principe niet worden verweven met een andere stage.

Wat is nodig qua ondersteuning/begeleiding tijdens deze stage? Bij de Keuzestage is er een start, midden, en eindgesprek nodig. Bij JGZ-stage hebben wij tweewekelijks een gesprek.

Hoe ziet dat er voor deze stage uit?

De begeleiding is gelijk aan de begeleiding tijdens de keuzestage. Drie begeleidingsgesprekken met de stagebegeleider en daarnaast gesprekken met de stagebegeleider over de voortgang van de stage